

Βρυξέλλες, 26 Ιουνίου 2026
(OR. en)

11234/26

FIN 984

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	26 Ιουνίου 2026
Αποδέκτης:	κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2026) 344 final
Θέμα:	ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ σχετικά με τη συνέχεια που δόθηκε στην απαλλαγή για το οικονομικό έτος 2024

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2026) 344 final.

σνημμ.: COM(2026) 344 final

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 25.6.2026
COM(2026) 344 final

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

σχετικά με τη συνέχεια που δόθηκε στην απαλλαγή για το οικονομικό έτος 2024

Έκθεση σχετικά με τη συνέχεια που δόθηκε στα αιτήματα που διατύπωσαν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στα ψηφίσματά του σχετικά με την απαλλαγή και το Συμβούλιο στη σύστασή του σχετικά με την απαλλαγή για το οικονομικό έτος 2024

Περιεχόμενα

1. Εισαγωγή.....	1
2. Προϋπολογισμός που επιτυγχάνει τους στόχους του.....	1
3. Προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ	4
4. Διαφάνεια.....	12
5. Βιωσιμότητα του χρέους	15
6. Μελλοντικές προοπτικές	16

1. Εισαγωγή

Στις 29 Απριλίου 2026, κατόπιν σύστασης του Συμβουλίου, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο χορήγησε απαλλαγή στην Επιτροπή όσον αφορά την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ το 2024.

Η παρούσα έκθεση συνοψίζει τα σημαντικότερα μέτρα που έλαβε η Επιτροπή ανταποκρινόμενη στα κυριότερα αιτήματα που διατύπωσαν: i) το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στο ψήφισμά του σχετικά με την απαλλαγή¹ και ii) το Συμβούλιο στη σύστασή του σχετικά με την απαλλαγή². Η Επιτροπή θα παράσχει απαντήσεις σε συγκεκριμένα αιτήματα εντός του τρέχοντος έτους.

2. Προϋπολογισμός που επιτυγχάνει τους στόχους του

Το 2024 ο προϋπολογισμός της ΕΕ ήταν ζωτικής σημασίας για να βοηθήσει την ΕΕ να υλοποιήσει τις προτεραιότητες πολιτικής. Όπως αναφέρεται στην *ετήσια έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις του προϋπολογισμού της ΕΕ — Οικονομικό έτος 2024*³, ο προϋπολογισμός της ΕΕ συνέβαλε στην ενίσχυση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής, στη στήριξη των γεωργών και στη βελτίωση της γεωργικής παραγωγικότητας. Στήριξε την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση και την ενίσχυση των εξωτερικών συνόρων και των αμυντικών ικανοτήτων της ΕΕ, συνέβαλε στην αντιμετώπιση των μεταναστευτικών πιέσεων, παρείχε αταλάντευτη στήριξη στην Ουκρανία και βοήθησε την ΕΕ να ανταποκριθεί στην ανθρωπιστική κρίση στη Μέση Ανατολή.

Ο προϋπολογισμός της ΕΕ διαδραμάτισε καθοριστικό ρόλο στην τόνωση της ανταγωνιστικότητας της ΕΕ, στην ενίσχυση της οικονομικής ασφάλειας (π.χ. μέσω επενδύσεων σε καθαρές τεχνολογίες, ανθρώπινο κεφάλαιο και διασυννοριακές υποδομές για την ενίσχυση της περιφερειακής ανάπτυξης και της ενιαίας αγοράς), καθώς και στην υποστήριξη των στρατηγικών εταιρικών σχέσεων της ΕΕ παγκοσμίως.

¹ Απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 29ης Απριλίου 2026, σχετικά με την απαλλαγή για την εκτέλεση του γενικού προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2024, Τμήμα III – Επιτροπή και εκτελεστικοί οργανισμοί, καθώς και το ένατο, δέκατο και ενδέκατο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (2025/2145(DEC)).

² Σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με τη χορήγηση απαλλαγής στην Επιτροπή όσον αφορά την εκτέλεση του γενικού προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2024 (5749/26).

³ Έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και το Ελεγκτικό Συνέδριο, Ετήσια έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις του προϋπολογισμού της ΕΕ — Οικονομικό έτος 2024 [COM(2025) 824 final της 17.6.2025].

α. Εκτέλεση του προϋπολογισμού

Το Κοινοβούλιο εκφράζει την ανησυχία του για το ποσοστό εκτέλεσης του προϋπολογισμού της ΕΕ στο πλαίσιο του τρέχοντος πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (στο εξής: ΠΔΠ) και του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (στο εξής: ΜΑΑ). Σημειώνει ότι οι καθυστερήσεις στην υλοποίηση αυξάνουν τους κινδύνους αποδεσμεύσεων και την πίεση προς το τέλος της περιόδου προγραμματισμού.

Η Επιτροπή τονίζει ότι τα ποσά που δεσμεύτηκαν αλλά δεν έχουν καταβληθεί ακόμη από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, δηλαδή οι εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων ή τα υπόλοιπα προς εκκαθάριση (*reste à liquider*, στο εξής: RAL), ήταν κατά 35 δισ. EUR χαμηλότερα στο τέλος του 2024 σε σύγκριση με το τέλος του 2023. Σχεδόν το ήμισυ των RAL στο τέλος του 2024 (εξαιρουμένων των RAL από το NextGenerationEU – NGEU) συνδέεται με την πολιτική συνοχής και, ως εκ τούτου, με την εκτέλεση από τα κράτη μέλη των κονδυλίων υπό επιμερισμένη διαχείριση. Δεδομένου ότι η επιλογή έργων σε επίπεδο υλοποίησης αυξήθηκε από περίπου 12 % στο τέλος του 2023 σε περίπου 37 % (2024) και σε περίπου 65 % (2025) των διαθέσιμων κονδυλίων για τα προγράμματα συνοχής της περιόδου 2021-2027, η δημοσιονομική εκτέλεση επιταχύνθηκε σημαντικά, με πολλά κράτη μέλη να υποβάλουν αιτήσεις πληρωμής που υπερέβαιναν κατά πολύ τον στόχο αποδέσμευσης N+3. Χάρη σ' αυτήν τη θετική εξέλιξη, η επιλογή έργων και οι πληρωμές καλύπτουν πλέον τη διαφορά σε σύγκριση με την περίοδο 2014-2020. Για να διασφαλιστεί η ομαλή υλοποίηση, η Επιτροπή στηρίζει τα κράτη μέλη στην ενίσχυση της διοικητικής τους ικανότητας και στην αντιμετώπιση των σημείων συμφόρησης στις επενδύσεις.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να παρακολουθεί στενά την υλοποίηση των προγραμμάτων και των μέσων της ΕΕ. Δημοσιεύει ετησίως πληροφορίες σχετικά με τις προβλέψεις εκτέλεσης του προϋπολογισμού και έκθεση προόδου σχετικά με τις εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων.

Όσον αφορά τα RAL του NextGenerationEU, πολλά κράτη μέλη αναθεώρησαν τα οικεία εθνικά σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (στο εξής: ΣΑΑ), ανακατένειμαν πόρους σε ώριμα έργα, προσάρμοσαν ορόσημα και στόχους και αντιμετώπισαν τα σημεία συμφόρησης στην υλοποίηση, διατηρώντας παράλληλα το επίπεδο φιλοδοξίας των ΣΑΑ. Οι εν λόγω αναθεωρήσεις αποσκοπούσαν στην αποτύπωση των μεταβαλλόμενων συνθηκών και στη βελτίωση της δυνατότητας υλοποίησης, με έμφαση στην έγκαιρη ολοκλήρωση των πληρωμών στο πλαίσιο του ΜΑΑ έως το τέλος του 2026. Στις 30 Απριλίου 2026, η Επιτροπή εξέδωσε [κατευθυντήριες γραμμές για τα κράτη μέλη](#) σχετικά με τις επιχειρησιακές πτυχές που αφορούν την τελική φάση και το κλείσιμο του ΜΑΑ, ώστε να διασφαλιστεί η επιτυχής ολοκλήρωσή του.

Σε κάποιο βαθμό, τα κράτη μέλη ενδέχεται να έδωσαν προτεραιότητα στην υλοποίηση και στην αναθεώρηση των οικείων ΣΑΑ, γεγονός που μπορεί να οδήγησε σε καθυστερήσεις στην υλοποίηση των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής. Ταυτόχρονα, τα μέτρα που στηρίζονται στο πλαίσιο του ΜΑΑ συμβάλλουν στην επιτάχυνση της εκτέλεσης των κονδυλίων του ΠΔΠ, π.χ. οι μεταρρυθμίσεις του ΜΑΑ που αποσκοπούν στην επιτάχυνση των διαδικασιών αδειοδότησης αναμένεται να έχουν θετικές δευτερογενείς επιπτώσεις στην υλοποίηση επενδυτικών μέτρων άλλων ταμείων της ΕΕ.

β. Αντιμετώπιση νέων προτεραιοτήτων: άμυνα και Ουκρανία

Η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για την άποψη του Κοινοβουλίου ότι «η άμυνα και η στήριξη προς την Ουκρανία πρέπει να αντιμετωπιστούν ως δημοσιονομική προτεραιότητα στο τρέχον γεωπολιτικό πλαίσιο και ότι θα πρέπει να διατεθούν επαρκείς πόροι για την επίτευξη αυτού του στόχου»⁴.

Η Επιτροπή έχει δεσμευτεί να ενισχύσει τις αμυντικές ικανότητες της ΕΕ. Έχει προτείνει διάφορες πρωτοβουλίες για την ενίσχυση της αμυντικής ετοιμότητας και των επενδύσεων, μεταξύ των οποίων: i) δάνεια ύψους έως 150 δισ. EUR για τα κράτη μέλη με τη στήριξη του προϋπολογισμού της ΕΕ στο πλαίσιο του μέσου δράσης για την ασφάλεια στην Ευρώπη (SAFE), ii) τη λευκή βίβλο για την ευρωπαϊκή άμυνα – Ετοιμότητα με ορίζοντα το 2030, iii) το σχέδιο ReArm Europe και iv) τη δέσμη μέτρων απλούστευσης Omnibus για την αμυντική ετοιμότητα.

Από την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία έως το τέλος του 2024, η αταλάντευτη δέσμευση της ΕΕ έναντι της Ουκρανίας οδήγησε στην κινητοποίηση 130,2 δισ. EUR για χρηματοδοτική, οικονομική, ανθρωπιστική, στρατιωτική και διπλωματική στήριξη. Τον Φεβρουάριο του 2024 δημιουργήθηκε το Μέσο Διευκόλυνσης για την Ουκρανία με σκοπό τη στήριξη της ανάκαμψης, της ανασυγκρότησης και του εκσυγχρονισμού της Ουκρανίας. Για την αντιμετώπιση των χρηματοδοτικών αναγκών της Ουκρανίας για την περίοδο 2026-2027, το δάνειο στήριξης της Ουκρανίας, το οποίο παρέχει έως και 90 δισ. EUR την περίοδο 2026-2027 και χρηματοδοτείται μέσω δανεισμού της ΕΕ από τις κεφαλαιαγορές, [θεσπίστηκε τον Φεβρουάριο του 2026](#).

γ. Αντίκτυπος της χρηματοδότησης της ΕΕ στο κλίμα και τη βιοποικιλότητα

Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τις παρατηρήσεις του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου (στο εξής: ΕΕΣ) σχετικά με τις «ελλείψεις στη μεθοδολογία της

4 Βλ. παράγραφο 17 — 2025/2145(DEC).

Επιτροπής για την εκτίμηση των κλιματικών επιπτώσεων των δαπανών της Ένωσης»⁵ και τη δήλωση του Κοινοβουλίου «ότι οι τρέχουσες μεθοδολογίες για την παρακολούθηση των δαπανών για το κλίμα και τη βιοποικιλότητα δεν αποτυπώνουν πλήρως όλες τις επιπτώσεις των δραστηριοτήτων της Ένωσης»⁶.

Η Επιτροπή αποσκοπεί στη μέτρηση των συνεισφορών και των αποτελεσμάτων του προϋπολογισμού της ΕΕ που σχετίζονται με τη δράση για το κλίμα και τη βιοποικιλότητα σύμφωνα με το τρέχον πλαίσιο επιδόσεων. Όσον αφορά τον ΜΑΑ, την κοινή γεωργική πολιτική και την πολιτική συνοχής, υποχρεούται να εφαρμόζει τη μεθοδολογία και τους ειδικούς συντελεστές που ορίζονται στις αντίστοιχες βασικές πράξεις με τις οποίες θεσπίζονται τα εν λόγω προγράμματα. Για το ΠΔΠ 2028-2034, η Επιτροπή πρότεινε εξορθολογισμένο σύστημα για την παρακολούθηση των δαπανών και των αποτελεσμάτων της ΕΕ που σχετίζονται με τους στόχους για το κλίμα και το περιβάλλον.

3. Προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ

Η Επιτροπή αποδίδει ύψιστη σημασία στην παρακολούθηση της χρήσης των κονδυλίων της ΕΕ, σε συνεργασία με τις εθνικές αρχές και άλλους εταίρους υλοποίησης.

α. Δαπάνες σύμφωνα με τις αξίες της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένου του κράτους δικαίου

Κράτος δικαίου

Το Κοινοβούλιο καλεί την Επιτροπή να αξιοποιήσει πλήρως και με συνέπεια τα διαθέσιμα μέσα για την αναστολή ή την προστασία της χρηματοδότησης της ΕΕ όταν οι ελλείψεις στον τομέα του κράτους δικαίου επηρεάζουν τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση στα οικεία κράτη μέλη, ιδίως στην Ουγγαρία και τη Σλοβακία.

Στο πλαίσιο του κανονισμού για την αιρεσιμότητα, η Επιτροπή παρακολουθεί προορατικά την κατάσταση σε όλα τα κράτη μέλη, προκειμένου να εντοπίζει όσο το δυνατόν συντομότερα παραβιάσεις των αρχών του κράτους δικαίου που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του εν λόγω κανονισμού. Η Επιτροπή χρησιμοποιεί πλήρως όλα τα διαθέσιμα τομεακά και γενικά νομικά μέσα για την

5 Βλ. παράγραφο 13 — 2025/2145(DEC).

6 Ό.π.

αντιμετώπιση των παραβιάσεων των αρχών του κράτους δικαίου στα κράτη μέλη, οι οποίες επηρεάζουν ή απειλούν σοβαρά τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση του προϋπολογισμού της ΕΕ ή την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ κατά τρόπο επαρκώς άμεσο.

Από το 2022 η Ουγγαρία υπόκειται σε μέτρα στο πλαίσιο του κανονισμού για την αιρεσιμότητα με σκοπό την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ, στα οποία μεταξύ άλλων περιλαμβάνονται: i) η αναστολή του 55 % των δημοσιονομικών δεσμεύσεων από τρία προγράμματα συνοχής και ii) η απαγόρευση ανάληψης νέων νομικών δεσμεύσεων για χρηματοδότηση της ΕΕ υπό άμεση και έμμεση διαχείριση με «καταπιστεύματα δημοσίου συμφέροντος» και οντότητες που ανήκουν σε αυτά.

Εκτός από τον κανονισμό για την αιρεσιμότητα, η Επιτροπή έχει στη διάθεσή της και άλλα βασικά μέσα για την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ, ιδίως: i) τον οριζόντιο αναγκαίο πρόσφορο όρο σχετικά με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ βάσει του κανονισμού περί κοινών διατάξεων και ii) τα ορόσημα και τους στόχους για την αντιμετώπιση των προκλήσεων όσον αφορά το κράτος δικαίου στο πλαίσιο των ΣΑΑ.

Στο επόμενο ΠΔΠ, ο σεβασμός του κράτους δικαίου και των θεμελιωδών δικαιωμάτων εξακολουθεί να αποτελεί επιτακτική ανάγκη —ο κανονισμός για την αιρεσιμότητα θα συνεχίσει να εφαρμόζεται σε όλα τα ταμεία. Τα σχέδια εθνικής και περιφερειακής εταιρικής σχέσης (σχέδια ΕΠΕΣ), όπως προτείνονται από την Επιτροπή, επιτρέπουν τη χρηματοδοτική στήριξη μέτρων για την ενίσχυση του κράτους δικαίου και των θεμελιωδών δικαιωμάτων, με παράλληλη εφαρμογή οριζόντιων προϋποθέσεων για τη διασφάλιση της προστασίας του προϋπολογισμού της ΕΕ από παραβιάσεις των αρχών του κράτους δικαίου και του Χάρτη. Εάν μια παραβίαση παραμένει ανεπίλυτη μετά την παρέλευση ενός έτους, τα επηρεαζόμενα κονδύλια μπορούν να ανακατανεμηθούν σε προγράμματα υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση, ιδίως σε προγράμματα που στηρίζουν τη δημοκρατία, την κοινωνία των πολιτών και τις προσπάθειες για την καταπολέμηση της διαφθοράς, στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας του προϋπολογισμού και με την επιφύλαξη της έγκρισης του Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Επιπλέον, για να λάβουν χρηματοδότηση από την ΕΕ, τα κράτη μέλη πρέπει να θεσπίσουν μηχανισμούς που διασφαλίζουν τη συνέχιση των πληρωμών προς τους δικαιούχους, ακόμη και σε περίπτωση αναστολής της χρηματοδότησης της ΕΕ. Οι εν λόγω διασφαλίσεις αποτελούν βασικό μέρος των οικείων συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου.

Αξίες της ΕΕ

Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη την έκκληση του Κοινοβουλίου για «επαλήθευση βάσει κινδύνου της συμμόρφωσης των αποδεκτών με τις αξίες της Ένωσης,

προκειμένου να εντοπίζονται πιθανές παραβιάσεις»⁷. Σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, η Επιτροπή παρακολουθεί όλα τα στάδια της διαχείρισης των συμβάσεων της, ώστε να διασφαλίζει ότι δεν λαμβάνουν στήριξη οργανισμοί και έργα που δεν συνάδουν με τις αξίες της ΕΕ. Όλοι οι δικαιούχοι χρηματοδότησης της ΕΕ πρέπει να δεσμεύονται συμβατικά και να διασφαλίζουν τον σεβασμό των αξιών στις οποίες βασίζεται η ΕΕ κατά τη χρήση των πόρων του προϋπολογισμού της Ένωσης. Η μη συμμόρφωση με την υποχρέωση αυτήν μπορεί να οδηγήσει σε μείωση των κονδυλίων, σε αναστολή ή καταγγελία της συμφωνίας επιχορήγησης και/ή σε διοικητικά μέτρα (π.χ. σε αποκλεισμό ή οικονομικές κυρώσεις) στο πλαίσιο του συστήματος έγκαιρου εντοπισμού και αποκλεισμού (στο εξής: EDES). Τέλος, οι εκ των υστέρων μηχανισμοί στο πλαίσιο του δημοσιονομικού κανονισμού διασφαλίζουν την ορθή χρήση των κονδυλίων της ΕΕ όταν οι λογιστικοί ή άλλοι έλεγχοι αποκαλύπτουν παραβίαση υποχρεώσεων.

Το EDES εφαρμόζεται σε πρόσωπα και οντότητες, συμπεριλαμβανομένων οικονομικών φορέων και οργανισμών, που υποβάλλουν αίτηση για χρηματοδότηση ή λαμβάνουν κονδύλια υπό άμεση και έμμεση διαχείριση. Οι λόγοι αποκλεισμού από το EDES παρέχουν ευρύ πλαίσιο για την αντιμετώπιση επαγγελματικών ή δεοντολογικών παραπτωμάτων, συμπεριλαμβανομένης της υποκίνησης μίσους, των διακρίσεων και άλλων σοβαρών παραβιάσεων των αξιών της ΕΕ. Οι έλεγχοι στη βάση δεδομένων EDES διενεργούνται από όλους τους διατάκτες στο στάδιο της διαδικασίας αξιολόγησης. Για την περαιτέρω ενίσχυση της εποπτείας, η Επιτροπή θα διερευνήσει τη δυνατότητα συμπερίληψης δεικτών συμμόρφωσης με τις αξίες της ΕΕ στο εργαλείο κινδύνου Arachne+, εν αναμονή της τεχνικής και νομικής σκοπιμότητας.

Σύγκρουση συμφερόντων

Το Κοινοβούλιο καλεί την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι «δεν καταβάλλονται κονδύλια της Ένωσης, άμεσα ή έμμεσα, σε δικαιούχους, συμπεριλαμβανομένων όσων σχετίζονται με μέλη του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, όταν έχει διαπιστωθεί σύγκρουση συμφερόντων και δεν έχει επιλυθεί αποδεδειγμένα και με επαληθεύσιμο τρόπο»⁸, και υπογραμμίζει ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν τη διαφάνεια ως διασφάλιση έναντι των συγκρούσεων συμφερόντων.

Η Επιτροπή τονίζει ότι όλα τα κράτη μέλη πρέπει να τηρούν τις διατάξεις των Συνθηκών της ΕΕ και τη νομοθεσία που βασίζεται σ' αυτές, συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων για την κατάλληλη διαχείριση των συγκρούσεων συμφερόντων σε όλα τα επίπεδα, ιδίως του άρθρου 61 του δημοσιονομικού κανονισμού.

7 Βλ. παράγραφο 161 σημείο xxii) — 2025/2145(DEC).

8 Βλ. παράγραφο 21 σημείο ν) — 2025/2145(DEC).

β. Προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ από τους απατεώνες

Σκέλος εσόδων

Στην ετήσια έκθεσή του για το 2024, το ΕΕΣ διατύπωσε ανεπιφύλακτη γνώμη σχετικά με τα έσοδα του προϋπολογισμού της ΕΕ, επιβεβαιώνοντας τη σταθερότητα και την ακρίβεια της είσπραξης των εσόδων από την Επιτροπή.

Το Κοινοβούλιο «επαινεί τις προσπάθειες της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας και της OLAF για την καταπολέμηση της οργανωμένης εκμετάλλευσης των αδυναμιών στους ενωσιακούς τελωνειακούς ελέγχους»⁹ και επισημαίνει ότι «τα προβλήματα εσφαλμένης δήλωσης ή μη δήλωσης τελωνειακών δασμών («έλλειμμα τελωνειακών δασμών») οδηγούν σε έλλειμμα εισπραχθέντων εισαγωγικών δασμών, το οποίο αποτελεί επίμονο πρόβλημα εδώ και πολλά χρόνια για την Ένωση και τα κράτη μέλη της»¹⁰.

Η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για τη συμφωνία μεταξύ του Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη μεταρρύθμιση της τελωνειακής ένωσης της ΕΕ, της 26ης Μαρτίου 2026. Η μεταρρύθμιση αυτή ανταποκρίνεται στις τρέχουσες πιέσεις υπό τις οποίες λειτουργούν τα τελωνεία της ΕΕ, όπως η τεράστια αύξηση του όγκου των εμπορικών συναλλαγών, ιδίως του ηλεκτρονικού εμπορίου, ο ταχέως αυξανόμενος αριθμός προτύπων της ΕΕ που πρέπει να αποτελούν αντικείμενο ελέγχου στα σύνορα, καθώς και η μεταβαλλόμενη γεωπολιτική πραγματικότητα και οι κρίσεις. Με τη δημιουργία της τελωνειακής αρχής της ΕΕ και του τελωνειακού κόμβου δεδομένων της ΕΕ, η μεταρρύθμιση αυτή θα συμβάλει στον καλύτερο συντονισμό της τελωνειακής πολιτικής με βάση τα δεδομένα, ιδίως μέσω ενός βελτιωμένου συντονισμένου πλαισίου διαχείρισης κινδύνων της ΕΕ.

Αρχιτεκτονική για την καταπολέμηση της απάτης (AFA)

Το Κοινοβούλιο εξέφρασε την ανησυχία του για τον ανεπαρκή συντονισμό και την ανεπαρκή ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των ενωσιακών και των εθνικών φορέων καταπολέμησης της απάτης. Στις 16 Ιουλίου 2025 η Επιτροπή δημοσίευσε [Λευκή Βίβλο για την επανεξέταση της αρχιτεκτονικής για την καταπολέμηση της απάτης](#), στην οποία περιγράφεται η ανάγκη ενίσχυσης της προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ. Υπογραμμίζει τον καίριο ρόλο και τη συνεχή δέσμευση όλων των φορέων που συμμετέχουν στην AFA και συμπληρώνει την πρόταση της Επιτροπής για το επόμενο ΠΔΠ. Ένας από τους κύριους στόχους είναι η ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των βασικών φορέων που συμμετέχουν στην AFA —της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας

9 Βλ. παράγραφο 55 — 2025/2145(DEC).

10 Βλ. παράγραφο 51 — 2025/2145(DEC).

Καταπολέμησης της Απάτης (στο εξής: OLAF), του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου (στο εξής: Ευρωπόλ), του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Ποινικής Δικαιοσύνης (στο εξής: Eurojust) και της αρχής για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Η Λευκή Βίβλος διερευνά επίσης τρόπους για τη δημιουργία ενός πιο ολοκληρωμένου συστήματος και για τη βελτιστοποίηση της χρήσης των πόρων, με την αξιοποίηση νέων τεχνολογιών, την ανταλλαγή δεδομένων και την εξέταση της συμπληρωματικότητας των καθηκόντων των φορέων.

Η επανεξέταση της AFA διενεργείται στο ευρύτερο πλαίσιο της αναθεώρησης των κανονισμών της Ευρωπόλ και της Eurojust, και των υπό εξέλιξη αξιολογήσεων των νομικών πράξεων της OLAF και της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας και της οδηγίας σχετικά με την καταπολέμηση, μέσω του ποινικού δικαίου, της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης (οδηγία ΠΟΣ)¹¹. Η Επιτροπή θα παρουσιάσει τα αποτελέσματα σε ανακοίνωση, η οποία έχει προγραμματιστεί για το τέλος του 2026, συνοδευόμενη ενδεχομένως από νομοθετικές προτάσεις.

Η βελτίωση των ανακτήσεων αποτελεί έναν ακόμη κύριο στόχο της επανεξέτασης. Η Επιτροπή συνεχίζει να επιδιώκει, μέσω ετήσιων διαδικασιών παρακολούθησης που διεξάγει η OLAF, την ενισχυμένη παρακολούθηση της εφαρμογής των δημοσιονομικών συστάσεων της OLAF (έως την τελική έκβασή τους) και των κοινοποιήσεων της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας με δημοσιονομικό αντίκτυπο. Η Επιτροπή εξετάζει το ενδεχόμενο περαιτέρω ανάπτυξης της ετήσιας έκθεσης σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ και την καταπολέμηση της απάτης (έκθεση ΠΟΣ), ώστε να συμπεριληφθούν πρόσθετες πληροφορίες και δεδομένα σχετικά με τις ανακτήσεις.

Δημοσιονομική ενίσχυση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας και της OLAF

Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τις επαναλαμβανόμενες εκκλήσεις του Κοινοβουλίου για ενίσχυση των ικανοτήτων της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας και της OLAF και για ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ τους.

Η δημιουργία της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας το 2017 επηρέασε τα επίπεδα στελέχωσης της OLAF λόγω συνεργειών και βελτιώσεων της αποδοτικότητας μεταξύ των δύο υπηρεσιών. Σύμφωνα με το αρχικό νομοθετικό δημοσιονομικό δελτίο, η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία επρόκειτο να λειτουργεί, από το 2023, με σταθερή στελέχωση 115 ισοδυνάμων πλήρους απασχόλησης. Ωστόσο, έλαβε υψηλότερες συνεισφορές και κατανομές προσωπικού απ' ό,τι είχε αρχικά προβλεφθεί κάθε έτος από τη σύστασή της. Πρόσθετοι πόροι προστέθηκαν σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις κατά τη διαδικασία έγκρισης των ετήσιων προϋπολογισμών και, για

¹¹ Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371.

έκτακτες ανάγκες, κατά τη διάρκεια του έτους μέσω διορθωτικών προϋπολογισμών. Κατά την περίοδο 2024-2026 η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία έλαβε περαιτέρω ενισχύσεις ώστε να ληφθούν υπόψη η συμμετοχή της Πολωνίας και της Σουηδίας, η αύξηση του κόστους μισθοδοσίας και στέγασης, η ανεξάρτητη αρχιτεκτονική ΤΠ της, καθώς και οι πρόσθετοι Ευρωπαίοι εντεταλμένοι εισαγγελείς και αποσπασμένοι εθνικοί εμπειρογνώμονες.

Λαμβανομένων υπόψη της πείρας της OLAF για τη διεξαγωγή διοικητικών ερευνών και του στόχου της αποφυγής της αλληλοεπικάλυψης των διοικητικών και ποινικών ερευνών, έως και 45 θέσεις και πιστώσεις για εξωτερικό προσωπικό μεταφέρθηκαν στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία. Κατά την περίοδο 2019-2027, αν συνεκτιμηθούν τόσο οι μεταφορές στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία όσο και οι ενισχύσεις στην OLAF μέσω των διαδικασιών κατανομής πόρων της Επιτροπής, το προσωπικό (θέσεις και εξωτερικό προσωπικό) της OLAF θα έχει μειωθεί κατά 38.

Η OLAF συνεργάζεται εντατικά με την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία στο πλαίσιο των αντίστοιχων κανονισμών και ρυθμίσεων εργασίας τους, βάσει των οποίων η OLAF αναφέρει τυχόν υπόνοιες για εγκλήματα που ενδέχεται να εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, ενώ η αλληλοεπικάλυψη ερευνών αποφεύγεται μέσω μηχανισμού διασταυρούμενων ελέγχων. Η OLAF μπορεί επίσης να συνδράμει τις έρευνες της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας διενεργώντας συμπληρωματικές διοικητικές έρευνες και να στηρίζει την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, όπου είναι αναγκαίο.

Σε συνέχεια της σύστασης του ΕΕΣ στην ειδική έκθεσή του αριθ. 26/2025, και με βάση την επανεξέταση της ΑFA, η Επιτροπή θα αξιολογήσει τις ρυθμίσεις που απαιτούνται για τη δημιουργία και τη διακυβέρνηση κοινού αποθετηρίου καταγγελιών απάτης με σκοπό τη βελτίωση της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ της OLAF και της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας.

γ. Γ. Επίπεδο σφάλματος και συστήματα ελέγχου

Προληπτικά και διορθωτικά μέτρα

Η Επιτροπή εφαρμόζει πολυετείς στρατηγικές ελέγχου για τη διασφάλιση των κονδυλίων της ΕΕ. Όταν εντοπίζονται σφάλματα ή αδυναμίες μέσω των ελέγχων της, αυτό έχει ως αποτέλεσμα τη λήψη προληπτικών μέτρων (δηλαδή διορθώσεων, διακοπών ή αναστολών πριν πραγματοποιηθούν οι πληρωμές της Επιτροπής) και διορθωτικών μέτρων (δηλαδή διορθώσεων μετά την πραγματοποίηση των πληρωμών) έως το κλείσιμο του προγράμματος. Στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης, τα κράτη μέλη διενεργούν ελέγχους για τον εντοπισμό και την ανάκτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών. Οι ελλείψεις που εντοπίζονται στα εθνικά συστήματα διαχείρισης και ελέγχου μπορεί να οδηγήσουν σε δημοσιονομικές διορθώσεις. Το 2024 οι προσπάθειες της Επιτροπής, από κοινού με τις προσπάθειες των κρατών μελών στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης, οδήγησαν στην ανάκτηση ύψους 2,66 δισ. EUR (1,18 δισ. EUR προληπτικά, 1,48 δισ.

EUR διορθωτικά), κυρίως στους τομείς της πολιτικής συνοχής και της γεωργικής πολιτικής.

Δράσεις για τη μείωση του επιπέδου σφάλματος

Το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εκφράζουν την ικανοποίησή τους για τη μείωση του συνολικού ποσοστού σφάλματος, αλλά θεωρούν ότι εξακολουθεί να είναι υπερβολικά υψηλό, ιδίως στην πολιτική συνοχής. Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη όλα τα σφάλματα που αναφέρει το ΕΕΣ και παρακολουθεί δεόντως όλες τις περιπτώσεις στις οποίες διαθέτει νομική βάση για να ενεργήσει, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη και τους εταίρους υλοποίησης, ζητώντας δημοσιονομικές διορθώσεις, κατά περίπτωση, και τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα για την περαιτέρω βελτίωση των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου.

Πολιτική συνοχής

Η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για τη μείωση του εκτιμώμενου ποσοστού σφάλματος από το ΕΕΣ για τις δαπάνες της πολιτικής συνοχής σε σύγκριση με το 2023 και το 2022, και σημειώνει ότι η διαφορά μεταξύ της εκτίμησης του επιπέδου σφάλματος από την Επιτροπή, όπως αναφέρεται στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της, και της εκτίμησης του ΕΕΣ έχει μειωθεί περαιτέρω.

Για την προώθηση κοινής αντίληψης των μεθοδολογιών, η Επιτροπή ενίσχυσε τον διάλογό της με το ΕΕΣ μέσω ειδικών εργαστηρίων. Το 2025 τα εργαστήρια αυτά επικεντρώθηκαν στον ποσοτικό προσδιορισμό των παρατυπιών στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων όσον αφορά τις δαπάνες συνοχής σύμφωνα με τον πίνακα ποσοτικού προσδιορισμού της Επιτροπής (τον οποίο θα χρησιμοποιήσει το ΕΕΣ από τον έλεγχο της δήλωσης αξιοπιστίας του 2025).

Καθ' όλη τη διάρκεια του 2025 η Επιτροπή παρακολούθησε στενά την εφαρμογή του σχεδίου δράσης που συμφωνήθηκε το 2024 με τις αρχές ελέγχου με σκοπό την ενίσχυση της ικανότητάς τους να εντοπίζουν σφάλματα: αναφέρεται πρόοδος σε διάφορους τομείς, μεταξύ άλλων στην ανάλυση των βαθύτερων αιτίων των σφαλμάτων, στην κοινοποίηση των αποτελεσμάτων στις αρχές που διαχειρίζονται τα προγράμματα, στην επικαιροποίηση και στην αναβάθμιση των καταλόγων ελέγχου, ώστε να διασφαλίζεται η πληρότητα και η συνοχή τους, καθώς και στην καλύτερη χρήση διαφόρων βάσεων δεδομένων για την υποστήριξη των ελεγκτικών εργασιών.

Παράλληλα, αναγνωρίζοντας ότι η πολυπλοκότητα των ρυθμίσεων υλοποίησης μπορεί να συμβάλει στον κίνδυνο σφάλματος, η Επιτροπή προωθεί ενεργά τη χρήση επιλογών απλουστευμένου κόστους και καθεστώτων που περιλαμβάνουν χρηματοδότηση μη συνδεδεμένη με δαπάνες.

Κοινή γεωργική πολιτική

Η Επιτροπή σημείωσε σημαντική πρόοδο όσον αφορά την απλούστευση των κανόνων και την πρόληψη σφαλμάτων μέσω της αποτελεσματικής χρήσης των διαθέσιμων πληροφοριών. Το μοντέλο υλοποίησης της κοινής γεωργικής πολιτικής (στο εξής: ΚΓΠ) για την περίοδο 2023-2027 παρέχει τη δυνατότητα στα κράτη μέλη να προσαρμόζουν τις παρεμβάσεις στις ανάγκες τους. Για παράδειγμα, η Επιτροπή στηρίζει τα κράτη μέλη στον σχεδιασμό και την εφαρμογή οικολογικών προγραμμάτων και ενθαρρύνει τη χρήση επιλογών απλουστευμένου κόστους.

Η χρήση νέων τεχνολογιών (όπως το σύστημα παρακολούθησης εκτάσεων, τα δεδομένα Sentinel του Copernicus και η τεχνητή νοημοσύνη) συμβάλλει στην πρόληψη και τον εντοπισμό σφαλμάτων στην ΚΓΠ. Η Επιτροπή εξακολουθεί να παρέχει στήριξη στα κράτη μέλη για την αντιμετώπιση και την πρόληψη σφαλμάτων, παρέχοντας καθοδήγηση, προωθώντας την ανάπτυξη ικανοτήτων και την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και παρακολουθώντας την ποιότητα του ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης και ελέγχου.

Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (MAA)

Υπάρχει ισχυρό σύστημα ελέγχων και δικλίδων ελέγχου για τον MAA. Περιλαμβάνει επικαιροποιημένη μεθοδολογία ελέγχου για i) την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ, ii) την ενίσχυση των ελέγχων στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου των κρατών μελών στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων και των δημόσιων συμβάσεων και iii) την ενίσχυση της συνεργασίας εντός της Επιτροπής.

Οι αναθεωρήσεις των εθνικών σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας έλαβαν υπόψη την προηγούμενη πείρα από την υλοποίηση και τις συστάσεις του ΕΕΣ, του Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, με στόχο τη μείωση των διαφορών στην ερμηνεία της νομοθεσίας της ΕΕ από το ΕΕΣ και την Επιτροπή. Η Επιτροπή πρότεινε να διαγραφεί κάθε διφορούμενη ή περιττή διατύπωση από τις εκτελεστικές αποφάσεις του Συμβουλίου, ώστε να περιέχουν μόνο τις βασικές απαιτήσεις για την απόδειξη της εκπλήρωσης ενός μέτρου.

Η Επιτροπή συμφωνεί με την επιφύλαξη του Συμβουλίου όσον αφορά «νέους κανόνες, σε αντιφατικές απαιτήσεις ή σε πιο περιοριστικούς όρους, επιβαλλόμενους εκ των υστέρων στα κράτη μέλη»¹² κατά τη διάρκεια της υλοποίησης. Η αλλαγή της καθοδήγησης σχετικά με την ερμηνεία των νομικών εννοιών κατά το τελευταίο έτος υλοποίησης του μέσου θα δημιουργούσε νέα νομικά και πρακτικά ζητήματα για τα κράτη μέλη.

Ορίζων Ευρώπη

12 Βλ. σημείο 11.4 της σύστασης του Συμβουλίου σχετικά με τη χορήγηση απαλλαγής.

Η Επιτροπή συνέχισε να βελτιώνει την προσέγγισή της όσον αφορά τη χρήση των κατ' αποκοπή ποσών στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», λαμβάνοντας υπόψη την ανατροφοδότηση από προηγούμενα πιλοτικά έργα, το ΕΕΣ και τη συνεχιζόμενη συμμετοχή των συμφεροντούχων στο πλαίσιο της αξιολόγησής της των έργων που χρησιμοποιούν χρηματοδότηση με κατ' αποκοπή ποσά. Αυτό παρέχει τη δυνατότητα στην Επιτροπή να μεγιστοποιεί τις δυνατότητες απλούστευσης για τους δικαιούχους, εστιάζοντας παράλληλα τους ελέγχους όσον αφορά την υλοποίηση των χρηματοδοτούμενων έργων από τους δικαιούχους σύμφωνα με τα συμφωνηθέντα παραδοτέα.

Εξωτερική δράση

Η Επιτροπή αποδέχθηκε τις συστάσεις του ΕΕΣ και δίνει συνέχεια στις διαπιστώσεις του. Όσον αφορά το ζήτημα του αν οι εταίροι υλοποίησης της Επιτροπής θα πρέπει να παρέχουν στους ελεγκτές του ΕΕΣ πλήρη πρόσβαση σε έγγραφα, η Επιτροπή διευκολύνει συνεχώς τις ανταλλαγές μεταξύ των σχετικών οντοτήτων και του ΕΕΣ προκειμένου να εξευρεθούν κατάλληλες λύσεις.

Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης

Το Κοινοβούλιο σημειώνει με ανησυχία ότι το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος για το 2024 ανέρχεται σε 6,5 % (8,9 % το 2023). Για να μειωθούν τα σφάλματα που σχετίζονται με την εκκαθάριση των προχρηματοδοτήσεων, η Επιτροπή ζήτησε από τους εταίρους της να επανεξετάσουν τα υποδείγματα υποβολής εκθέσεων, ώστε να διευκολυνθεί ο εντοπισμός των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν.

Η Επιτροπή επανεξέτασε επίσης τη στρατηγική ελέγχου της και άρχισε να εφαρμόζει βασικές συστάσεις, μεταξύ άλλων με την ανάπτυξη πίνακα εργαλείων κατάρτισης προφίλ κινδύνου για i) τη μέτρηση της συμμόρφωσης των εταίρων με τα χρηματοδοτικά και επιχειρησιακά πρότυπα και της πρόσβασης σε έγγραφα, ii) την ενίσχυση των εκ των υστέρων ελέγχων και iii) τη βελτίωση της υποβολής εκθέσεων στην Επιτροπή από οργανισμούς που αξιολογούνται βάσει πυλώνων.

4. Διαφάνεια

Η Επιτροπή δεσμεύεται να διασφαλίσει υψηλό επίπεδο διαφάνειας της χρηματοδότησης της ΕΕ, παρέχοντας εκτενή δημοσίευση δεδομένων χρηματοδότησης στο σύστημα δημοσιονομικής διαφάνειας και στη διαδικτυακή πύλη για τις χρηματοδοτήσεις και τους διαγωνισμούς. Στο μέλλον, η νέα ενιαία πύλη πρόσβασης θα παρέχει ακόμη μεγαλύτερη διαφάνεια.

α. Διαφάνεια της ενωσιακής χρηματοδότησης

Με γνώμονα τη διαφάνεια ως κατευθυντήρια αρχή, η Επιτροπή υπερβαίνει τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις και εφαρμόζει τα υψηλότερα πρότυπα διαφάνειας μεταξύ των διεθνών οργανισμών, συμβάλλοντας στην ανάδειξη των αποτελεσμάτων που επιτυγχάνονται με τη χρηματοδότηση της ΕΕ.

Σύμφωνα με το ψήφισμα σχετικά με την απαλλαγή, με το οποίο η Επιτροπή καλείται να διασφαλίσει ότι όλες οι συμφωνίες επιχορήγησης, συμπεριλαμβανομένων των επιχορηγήσεων λειτουργίας, τηρούν τις αναγκαίες απαιτήσεις που σχετίζονται με τη διαφάνεια, την ιχνηλασιμότητα και την προβολή των κονδυλίων¹³, η Επιτροπή επισημαίνει ότι οι πληροφορίες σχετικά με τους στόχους και τα αποτελέσματα των έργων που υλοποιούνται από ΜΚΟ (συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων συνηγορίας) είναι ήδη δημόσιες στη διαδικτυακή πύλη της ΕΕ για τις χρηματοδοτήσεις και τους διαγωνισμούς. Επιπλέον, οι εκπρόσωποι συμφερόντων που εγγράφονται στο Μητρώο Διαφάνειας ως μη εκπροσωπούντες εμπορικά συμφέροντα (συνήθως συμπεριλαμβανομένων των ΜΚΟ) πρέπει να αναφέρουν τις δραστηριότητές τους άσκησης πίεσης ή επιρροής από ομάδες συμφερόντων, να δηλώνουν τις κύριες πηγές χρηματοδότησής τους και να δημοσιοποιούν κάθε συνεισφορά άνω των 10 000 EUR που υπερβαίνει το 10 % του συνολικού προϋπολογισμού τους, συμπεριλαμβανομένου του ονόματος του συνεισφέροντος. Ο προτεινόμενος από την Επιτροπή κανονισμός για τις επιδόσεις για το ΠΔΠ 2028-2034 τυποποιεί τους δείκτες αποτελεσμάτων, γεγονός που θα βελτιώσει περαιτέρω τη διαφάνεια, όπως και η σχεδιαζόμενη συγκέντρωση και επέκταση των διαθέσιμων πληροφοριών στη μελλοντική ενιαία πύλη πρόσβασης που προβλέπεται στον εν λόγω κανονισμό. Η Επιτροπή επαναλαμβάνει τη στήριξή της προς τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, μεταξύ άλλων μέσω επιχορηγήσεων λειτουργίας στο πλαίσιο της τρέχουσας περιόδου προγραμματισμού, σύμφωνα με τη στρατηγική της ΕΕ για την κοινωνία των πολιτών, η οποία αναγνωρίζει την ανάγκη επαρκούς, βιώσιμης και διαφανούς χρηματοδότησης για την κοινωνία των πολιτών.

Η Επιτροπή συνεργάζεται με το Κοινοβούλιο στο πλαίσιο της ομάδας εργασίας της Επιτροπής Ελέγχου του Προϋπολογισμού για τον έλεγχο της χρηματοδότησης των ΜΚΟ και άλλων οντοτήτων, και έχει παράσχει όλα τα έγγραφα που ζητήθηκαν, τηρώντας παράλληλα το ισχύον νομικό πλαίσιο για την προστασία των εμπιστευτικών πληροφοριών.

Όσον αφορά τη διαφάνεια στο πλαίσιο του ΜΑΑ, η Επιτροπή συμφωνεί ότι «οι πλήρεις και αξιόπιστες πληροφορίες σχετικά με τους τελικούς αποδέκτες είναι απαραίτητες για την πρόληψη της κατάχρησης κονδυλίων, τον εντοπισμό περιπτώσεων απάτης και τη διασφάλιση ισότιμων προτύπων λογοδοσίας σε όλα

13 Βλ. παράγραφο 161 σημείο xxi) — 2025/2145(DEC).

τα κράτη μέλη»¹⁴ και σημειώνει ότι το Κοινοβούλιο «θα εξετάσει όλα τα κατάλληλα μέτρα στο πλαίσιο των προνομίων του για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης, συμπεριλαμβανομένων των νομικών ενεργειών»¹⁵. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι υποχρεούται να εφαρμόσει το μέσο όπως συμφωνήθηκε από τους συννομοθέτες, συμπεριλαμβανομένων των νομικών διατάξεων σχετικά με την υποβολή εκθέσεων για τους τελικούς αποδέκτες, και θεωρεί ότι έχει εφαρμόσει τις εν λόγω διατάξεις με συνέπεια και ορθότητα, υπό το πρίσμα των προϋποθέσεων και των νομικών ορισμών που ορίζονται στον κανονισμό ΜΑΑ.

Στο πλαίσιο της διαδικασίας απαλλαγής, η Επιτροπή υπογράμμισε τις προσπάθειες που γίνονται για να διασφαλιστεί ότι τα κράτη μέλη συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις τους και τις υπερβαίνουν. Η Επιτροπή θα συνεχίσει να ενθαρρύνει σθεναρά τα κράτη μέλη να παρέχουν πρόσθετα δεδομένα και θα εφαρμόζει τα μέσα που έχει στη διάθεσή της εάν δεν συμμορφώνονται με τις νομικές απαιτήσεις του κανονισμού.

Από το επόμενο ΠΔΠ, οι προτάσεις της Επιτροπής προβλέπουν τη δημοσίευση πληροφοριών σχετικά με τους αποδέκτες χρηματοδότησης της ΕΕ στο πλαίσιο όλων των τρόπων διαχείρισης στον κεντρικό ιστότοπο «Ενιαία πύλη πρόσβασης» (συμπεριλαμβανομένου του ενισχυμένου συστήματος δημοσιονομικής διαφάνειας)¹⁶. Σύμφωνα με την πρόταση της Επιτροπής για τα σχέδια εθνικής και περιφερειακής εταιρικής σχέσης, οι πληροφορίες σχετικά με τους δικαιούχους, τους τελικούς αποδέκτες, τους αναδόχους και τους υπεργολάβους θα δημοσιεύονται τόσο σε εθνικό όσο και σε ενωσιακό επίπεδο στην ενιαία πύλη¹⁷.

β. Διαφάνεια και λογοδοσία της ίδιας της Επιτροπής

Η Επιτροπή τηρεί τα υψηλότερα πρότυπα διαφάνειας σε όλες τις δραστηριότητές της και στη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Το προσωπικό της Επιτροπής υπόκειται σε κανόνες σχετικά με τη διαχείριση εγγράφων και τα αρχεία, καθώς και σε συστάσεις ασφάλειας για την αποδεκτή χρήση δημόσιων εφαρμογών άμεσης ανταλλαγής μηνυμάτων και κάθε άλλου εταιρικού εργαλείου επικοινωνίας. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή διασφαλίζει τη συμμόρφωση με τους κανόνες της ΕΕ για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα, συμπεριλαμβανομένων των γραπτών μηνυμάτων (καταχώριση των επικοινωνιών που σχετίζονται με την εργασία).

Οι ανώτεροι υπάλληλοι, όπως και όλο το προσωπικό, δεσμεύονται από τις υποχρεώσεις του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης, μεταξύ άλλων όσον

14 Βλ. παράγραφο 278 — 2025/2145(DEC).

15 Βλ. παράγραφο 6 — 2025/2145(DEC).

16 Άρθρο 12 - COM/2025/545 final.

17 Άρθρα 63 και 64 - COM/2025/565 final.

αφορά τη δεοντολογία και την ακεραιότητα (π.χ. ad hoc δηλώσεις σύγκρουσης συμφερόντων, δηλώσεις απασχόλησης συζύγου ή αιτήσεις έγκρισης εξωτερικών δραστηριοτήτων). Η Επιτροπή παρέχει πληροφορίες, κατάρτιση και συμβουλές σε θέματα δεοντολογίας, ώστε να στηρίζει το προσωπικό και τα διευθυντικά στελέχη στην εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους. Οι υποχρεώσεις που απορρέουν από το Μητρώο Διαφάνειας ισχύουν για όλα τα διευθυντικά στελέχη, τα οποία πρέπει να δημοσιοποιούν τις συναντήσεις τους με εκπροσώπους ομάδων συμφερόντων που είναι καταχωρισμένοι στο Μητρώο.

Τα ονόματα και οι εντολές των ειδικών συμβούλων που συνδέονται με κάθε μέλος της Επιτροπής δημοσιοποιούνται στον [ιστότοπο της Επιτροπής](#).

Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τις ανησυχίες του Κοινοβουλίου σχετικά με τη λειτουργία και την αποτελεσματικότητα της επίσημης διαδικασίας για την παρενόχληση. Υπό την αιγίδα του επικεφαλής εμπιστευτικού συμβούλου, η Επιτροπή θα εξασφαλίσει τη συμμετοχή ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων ως συμπλήρωμα της επανεξέτασης που έχει ήδη δρομολογήσει η Επιτροπή σχετικά με την εφαρμογή της πολιτικής της για την καταπολέμηση της παρενόχλησης¹⁸. Γενικότερα, η Επιτροπή θα συνεχίσει τις προσπάθειές της για τη διασφάλιση ασφαλούς περιβάλλοντος για την υποβολή καταγγελιών, μεταξύ άλλων με την ενίσχυση της ευαισθητοποίησης, της προσβασιμότητας και της εμπιστοσύνης στους διαθέσιμους διαύλους, και, στο πλαίσιο της υπό εξέλιξη επανεξέτασης των κατευθυντήριων γραμμών για την καταγγελία δυσλειτουργιών, θα επιδιώξει να τις ευθυγραμμίσει όσο το δυνατόν περισσότερο με τα πρότυπα που ορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2019/1937.

5. Βιωσιμότητα του χρέους

Η Επιτροπή συμφωνεί ότι «η βιωσιμότητα του χρέους της Ένωσης πρέπει να λαμβάνεται υπόψη σε όλες τις μελλοντικές δημοσιονομικές αποφάσεις»¹⁹. Το χρονοδιάγραμμα για την αποπληρωμή του χρέους που σχετίζεται με τη μη επιστρεπτέα στήριξη στο πλαίσιο του NextGenerationEU εκτείνεται έως το 2058, και ως εκ τούτου η ΕΕ έχει στη διάθεσή της παρατεταμένη περίοδο για τη διαχείριση των αποπληρωμών χωρίς να προκαλούνται σημαντικές διαταραχές ή να διακυβεύεται η χρηματοπιστωτική σταθερότητα. Σύμφωνα με το άρθρο 256 του δημοσιονομικού κανονισμού, η Επιτροπή εκδίδει ετήσια έκθεση σχετικά με την αξιολόγηση της βιωσιμότητας των ενδεχόμενων υποχρεώσεων και των περιθωρίων του προϋπολογισμού της ΕΕ, υποστηρίζοντας την παρακολούθηση της δημοσιονομικής βιωσιμότητας.

18 Απόφαση της Επιτροπής της 12.12.2023 — C(2023) 8630.

19 Βλ. παράγραφο 7 — 2025/2145(DEC).

Η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για την έγκριση από το Κοινοβούλιο των προτάσεών της για νέους ιδίους πόρους και συμφωνεί ότι «η ανάπτυξη γνήσιων νέων ιδίων πόρων είναι απαραίτητη για να αποφευχθεί το ενδεχόμενο το κόστος εξυπηρέτησης του χρέους να παραγκωνίσει τις προτεραιότητες στο πλαίσιο των μελλοντικών πολυετών δημοσιονομικών πλαισίων»²⁰. Η εισαγωγή νέων ιδίων πόρων απαιτεί πολιτική βούληση και δέσμευση από όλες τις πλευρές. Οι προτάσεις της Επιτροπής περιλαμβάνουν σταθερό ετήσιο ποσό εξυπηρέτησης του χρέους. Η αποπληρωμή του NextGenerationEU θα διατηρηθεί εντός των ανώτατων ορίων του δημοσιονομικού πλαισίου. Ο κίνδυνος επιτοκίου θα είναι πολύ περιορισμένος από το 2028, καθώς δεν θα υπάρξει νέα καθαρή έκδοση μετά το 2026, ενώ το σταθερό ετήσιο ποσό εξυπηρέτησης του χρέους διασφαλίζει πλήρη προβλεψιμότητα.

6. Μελλοντικές προοπτικές

Τον Ιούλιο του 2025 η Επιτροπή παρουσίασε την πρότασή της για ένα φιλόδοξο, ευέλικτο και μακρόπνοο ΠΔΠ 2028-2034. Η πρόταση βασίζεται στα πλεονεκτήματα και στις θεμελιώδεις αρχές του ισχύοντος πλαισίου, καθώς και στα διδάγματα που αντλήθηκαν από αυτό, καθιστώντας το παράλληλα απλούστερο, πιο ευέλικτο και πιο αποτελεσματικό²¹, και λαμβάνει υπόψη τις συστάσεις του Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και του ΕΕΣ στο πλαίσιο της απαλλαγής.

Η ισχυρή διακυβέρνηση, η διαφάνεια και η ισχυρή πολιτική εποπτεία αποτελούν αναπόσπαστο μέρος κάθε πτυχής των προτάσεων αυτών. Η Επιτροπή συνεργάζεται στενά με το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για την επίτευξη φιλόδοξης, ισορροπημένης και έγκαιρης συμφωνίας σχετικά με το επόμενο ΠΔΠ και τα τομεακά προγράμματα.

* * *

20 Βλ. παράγραφο 47 — 2025/2145(DEC).

21 Βλ. COM(2025) 570 final.